

ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΑ ΣΤ' ΤΑΞΗΣ

ΑΡ. ΦΥΛ. 5

Τα είδη των προτάσεων ως προς το περιεχόμενό τους
και ως προς την ποιότητά τους

Όνομα: _____

Ανάλογα με το **περιεχόμενο** μιας πρότασης (δηλ. ανάλογα με το τι δηλώνει μια πρόταση)
μπορούμε να την κατατάξουμε σε μια από τις εξής τέσσερις κατηγορίες:
α) αποφαντική ή κρίσεως, β) προστακτική ή επιθυμίας, γ) επιφωνηματική, δ) ερωτηματική

1. Να βρεις το είδος των προτάσεων ως προς το περιεχόμενό τους:

- Πού έβαλες το κουστούμι μου; _____
- Έλα μέσα γρήγορα. _____
- Να κατεβείτε κάτω στην αυλή. _____
- Ποιανού είναι αυτό το βιβλίο; _____
- Πέρασε μια αυτοκινητάρα! _____
- Το 10ο Δημ. Σχ. Ηλιούπολης πιστοποιήθηκε ως Διεθνές Σχολείο. _____
- Ανακοινώθηκαν οι βάσεις για την εισαγωγή στο Πανεπιστήμιο. _____
- Το κατάστημα θα παραμείνει κλειστό ως τις 21 Αυγούστου. _____
- Έλα εδώ τώρα! _____
- Τι ωραίο γραπτό! _____
- Πηγαίνετε να διαβάσετε. _____
- Θα ήθελα ένα τετράδιο και δύο μολύβια. _____
- Ο καιρός σήμερα είναι καταπληκτικός! _____
- Θα μου φέρεις ένα ποτήρι νερό; _____

Προτάσεις αποφαντικές ή κρίσεως

Οι προτάσεις με τις οποίες ο ομιλητής θέλει να δώσει μια πληροφορία ή να διατυπώσει μια γνώμη.
π.χ. Αύριο θα πάμε εκδρομή.
Το καινούριο του ποδήλατο είναι φανταστικό.

Προτάσεις προστακτικές ή επιθυμίας

Οι προτάσεις με τις οποίες ο ομιλητής εκφράζει επιθυμία, ευχή, προσταγή, απαγόρευση κ.ά.
π.χ. Γράψε γρήγορα.
Μην τρώτε στην τάξη.

Προτάσεις ερωτηματικές

Οι προτάσεις με τις οποίες ο ομιλητής διατυπώνει μια ερώτηση.
π.χ. Πού ήσουν το πρωί;

2. Να γράψεις μία πρόταση από το κάθε είδος ως προς το περιεχόμενό τους:

α) αποφαντική ή κρίσεως

β) προστακτική ή επιθυμίας

γ) επιφωνηματική

δ) ερωτηματική

Προτάσεις επιφωνηματικές

Οι προτάσεις με τις οποίες ο ομιλητής εκφράζει έκπληξη, θαυμασμό, λύπη, χαρά κ.ά.
π.χ. Τι όμορφη μέρα!
Πόσο ωραία αισθάνομαι κοντά σας!

Οι προτάσεις ως προς την ποιότητά τους (δηλ. με βάση το κριτήριο της κατάφασης ή της άρνησης) χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:
α) καταφατικές, β) αρνητικές.

Καταφατικές προτάσεις

Καταφατικές λέγονται οι προτάσεις που δεν περιέχουν άρνηση.
π.χ. Τα θέλω όλα
Φέρε μου ένα παγωτό.

Αρνητικές προτάσεις

Αρνητικές λέγονται οι προτάσεις που περιέχουν άρνηση, δηλαδή τις λέξεις όχι, δεν (δε), μην (μη)
π.χ. Δε θέλω τίποτα.
Να μη μου φέρεις τίποτα.

3. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς τα συστατικά το περιεχόμενο και την ποιότητα:

Προτάσεις	Ως προς τη δομή	Ως προς το περιεχόμενο	Ως προς την ποιότητα
Ο καθηγητής παρέμεινε σιωπηλός.			
Όλα στη θέση τους λοιπόν!			
Ο διευθυντής φαίνεται νέος και δυναμικός.			
Ο τελευταίος να κλείσει την πόρτα.			
Το αεροπλάνο προσγειώθηκε στις οκτώ.			
Πόσο έχουν αυξηθεί σήμερα οι απαιτήσεις της κοινωνίας!			
Μη μου ξαναμιλήσεις!			
Σταματήστε τους πολέμους τώρα!			
Εσύ πάντα φεύγεις νωρίς.			
Ανοίγετε το παράθυρο;			
Το σχολείο μου προσφέρει γνώσεις και εμπειρίες.			
Πόσο γρήγορα κυλάνε οι μέρες του χρόνου!			
Δεν κάθεσαι;			
Οι γονείς ενημερώθηκαν από τον διευθυντή του σχολείου.			
Ωραία τα κατάφερες!			